

Karolína Kučerová, Pivoňský klášter a jeho děti v čase. Diplomová práce Katedra církevních dějin a práva UK HTF.

Cílem posuzované diplomové práce je představit dějiny Pivoňského kláštera v kontextu dobového pozadí. Zde užitá literatura zahrnuje klasické i novější studie vztahující se k tématu a v menší míře i vhodné práce syntetické povahy. Autorka pracovala i s některými (pro své téma podstatnými) prvotními prameny.

Práce je rozdělena do několika tématických okruhů. V prvním se autorka věnuje založení a prvním letům kláštera, v druhém jeho (na řadu zvrátů bohatým) dějinám, v třetím vztahům řeholníků a poddaných kláštera, ve čtvrtém hospodářským aktivitám řeholníků, v pátém složité problematice patronů, světců a poustevníků spjatých s existencí místního klášterního společenství.

Text posuzované práce vrcholí zpřístupněním podstatných částí německo-latinské listiny z roku 1740 Jubilejní slavnost svářících se a triumfujících církví v roce jubilea. Lze přijmout, že autorka práce z důvodu lepšího porozumění celému textu listiny zmínila jako první oddíl v jejím originále umístěný na druhém místě. Text listiny není pro K. Kučerovou jen obrazem živé barokní zbožnosti, ale i vyjádřením svébytného barokního smyslu pro dějinnost spásy i včlenění života věřícího člověka do zdánlivě malého prostoru regionu otevřeného průhledům do nebeského království.

Práci doplňuje téměř šedesát stran exkursu. Ten vedle vývoje mnišské tradice přibližuje přehledně život Augustina Aurelia, jeho teologii, spiritualitu i cestu augustiniánské zbožnosti dějinami. Autorka posuzované práce zde představuje i odnože augustiniánského řádu a kláštery augustiniánů eremitů v Čechách a na Moravě.

Práce je tedy tvořena analytičtější a prvotními prameny zakotvenější částí složenou z pěti oddílů a syntetičtější exkurzem. Zpřístupněná listina z roku 1740 je jakousi osou těchto „malých“ a „velkých“ dějin. Autorce posuzované práce se podařilo v jejím příběhu Pivoňského kláštera doložit známou pravdu, že klášterní stavby i společenství jako „malé“ dějiny často zviditelňují mnohé z velkých dějin země, církve i státu.

I když se věnuje hospodářským aktivitám řeholníků, neztrácí vhléd do složitého přediva spirituality jejich společenství. Dějiny i spiritualita jsou v práci vyváženy, části badatelsky analytické (např. o založení kláštera, či patronech, světcích a poustevnících spjatých s klášteřem) střídají oddíly usilující o obecněji pojatý vhléd do zbožnosti věků.

Osobně hodnotím jako nejcennější a nejzralejší oddíl práce 1. 5. Patroni, světci a poustevníci. K. Kučerová zde rozpletla a zbavila některých interpretačních omylů složitě předivo legend o prvních patronech Pivoňky (mnich Koloman). Zde i u otázky založení kláštera bylo možno užít i kritické vydání prvních polských kronik, jež mohlo přinést více tónů do palety barev, jimiž malovala svůj obraz doby.

Tuto poctivě a svědomitě napsanou práci hodnotím stupněm výborně (1).

19. 8. 2007

ThDr. Jaroslav Hrdlička

